

OPPDATERING OM INFLUENZA A (H1N1)-SITUASJONEN

Det er fortsatt en del influensaaktivitet i alle landets regioner, anslagsvis fikk 20 000 personer influensa bare i forrige uke og totalt 900 000 personer så langt i pandemien. Toppen av andre bølge ble nådd i uke 45 hvor 14,2 % av legekonsultasjonene i primærhelsetjenesten ga influensadiagnose og over 2 800 personer fikk bekreftet influensa virologisk. Totalt har om lag 13 000 personer fått virologisk bekreftet influensa av over 50 000 undersøkte prøver. Både de kliniske og virologiske tallene ligger skyhøyt over tallene for vanlig sesonginfluensa. Av over 600 undersøkte virus i Norge er det ikke påvist resistens mot oseltamivir. Belastningen på sykehusene har vært mindre enn de har vært forberedt på. Totalt har sykehusene registrert 1 298 innleggelser og hvorav 170 overføringer til intensivavdelinger siden 1. september. Vi regner her med noe underrapportering.

Over 70 % av de bekreftede tilfellene er personer under 30 år. Folkehelseinstituttet er varslet om totalt 29 dødsfall knyttet til ny influensa A(H1N1). Det reelle antallet kan være høyere. Til forskjell fra sesonginfluensa hvor over 90 % av dødsfallene antas å forekomme hos eldre over 65 år, har en høyere andel vært hos yngre nå: Seks av de døde har vært under 20 år, ni mellom 20 og 39 år, ti 40-59 år og fire over 60 år. Alvorlig sykdom og død hos yngre blir trolig grundigere diagnostisert og rapportert enn pneumonidødsfall hos gamle. For 23 av de døde er det rapportert at de har hatt underliggende sykdom som har medført økt risiko for alvorlig sykdom ved influensa.

Innen utgangen av uke 51 er det sendt ut om lag 3,1 millioner doser pandemivaksine til kommuner og helseforetak. Mange, men ennå ikke alle disse er satt. Det er gjort en enorm innsats i helsetjenesten med å vaksinere svært mange på svært kort tid, og hvor råd og leveranser har endret seg underveis. Men vi er ikke helt i mål ennå. Selv om vi er forbi toppen for denne bølgen av pandemien vil vi fortsatt oppfordre folk til å ta vaksinen. Det er en del influensaaktivitet i hele landet og det kan komme flere bølger i vinter. Særlig barn, ungdom og unge voksne bør ta vaksinen fordi disse gruppene er de som hyppigst er rammet av denne influensaen og de samme aldersgruppene er de som mest effektivt sprer luftveisvirus. Vi vil be kommuner med høgskoler og universiteter som ikke allerede har gjort dette om å samarbeide med utdanningsinstitusjonene og lage et vaksinasjonstilbud til studentene når de er tilbake til nytt semester i januar. Hvis tilstrekkelig mange er immune på grunn av vaksinasjon eller gjennomgått sykdom, kan vi oppnå flokkbeskyttelse og dermed hindre en ny bølge av pandemien.

ÉN DOSE PANDEMRIX TILSTREKKELIG FOR DE FLESTE BARN OG VOKSNE

Folkehelseinstituttet og Statens legemiddelverk har gjennomgått foreliggende data om effekt og bivirkninger av pandemivaksinen Pandemrix. Konklusjonen er at én vaksinedose ser ut til å gi tilstrekkelig beskyttelse for de aller fleste barn og voksne. Personer med nedsatt immunforsvar anbefales fremdeles å ta to doser, med minimum tre ukers mellomrom.

Tidligere anbefaling har vært å gi to doser Pandemrix til barn under 10 år. Det ser nå ut til at én dose er tilstrekkelig. I tillegg viser data at dose nummer to gir noe mer feber og lokalreaksjoner hos små barn. Derfor endres nå anbefalingen til å være én vaksinedose for alle unntatt immunsupprimerte. For dem som allerede er vaksinert med to doser, vil endringen i anbefalingen ikke ha noen betydning.

Myndighetene følger fortløpende med på resultater fra kliniske studier, og eventuelle oppdateringer i anbefalingene skjer på grunnlag av disse. Dersom det på et senere tidspunkt skulle vise seg å være nødvendig med en vaksinedose til for å opprettholde beskyttelsen over tid, vil myndighetene gå ut med ny informasjon om dette.

PANDEMIVAKSINASJON - NÆRMERE DEFINISJON AV HVEM SOM SKAL REGNES Å VÆRE IMMUNSUPPRIMERT

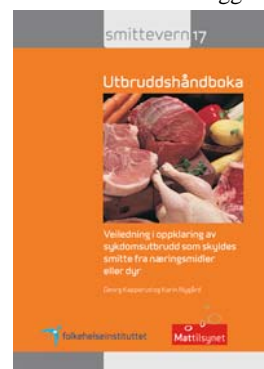
Folkehelseinstituttet har mottatt flere henvendelser med ønske om en mer detaljert definisjon av hvem som skal regnes som immunsupprimert og dermed anbefales to doser pandemivaksine. Forespørselen har vært diskutert grundig, men vi finner det svært vanskelig å komme med en detaljert liste over tilstander som skal regnes med fordi en slik liste aldri vil kunne være komplett. Personer som trenger to vaksinedoser er de som har et immunapparat som fungerer så dårlig at det ikke klarer å reagere tilfredsstillende på en vaksinedose. Dette må i mange tilfeller vurderes individuelt. Det er bedre å tilby to vaksinedoser til noen som ikke behøver to doser enn det motsatte fordi vi har rikelig med vaksiner i Norge. Kostnadene ved vaksinasjon er ikke høye og det ses svært få alvorlige bivirkninger. Immunsvekkelse kan generelt deles opp i tre grupper:

- medfødte immunsvekketilstander
- ervervede immunsvekketilstander
- personer på behandling med immunsuppressive midler

Når det gjelder vurdering om to doser pandemivaksine regnes gravide ikke som immunsupprimerte. Det gjør heller ikke personer som selv mener de har et svakt immunforsvar, bare på grunnlag av at de ofte får infeksjoner.

SMITTEVERN 17: UTBRUDDSHÅNBOKA

Folkehelseinstituttets og Matilsynets hefte "Utbruddshåndboka" ble publisert på instituttets nettsider i september 2009. Det foreligger nå en trykt utgave av heftet. Hovedformålet med denne håndboka er å beskrive de faglige metodene ved oppklaring av sykdomsutbrudd hvor næringsmidler (mat- og drikkevarer, inkludert drikkevann) eller dyr er den mest sannsynlige smitekilden. Håndboka beskriver også hvilke myndigheter som har ansvaret for å håndtere utbrudd, og hvem som skal varsles. Heftet gis ut i samarbeid med Matilsynets hovedkontor. Smittevern 17 er en revidert utgave av Smittevern 13. Publikasjonen koster 200 kr og kan bestilles via <http://www.fhi.no> under "publikasjoner" eller per e-post publikasjon@fhi.no. Den kan også lastes ned fra <http://www.utbrudd.no>

SMITTEVERN 19: FOREBYGGING AV MALARIA HOS REISENDE

Folkehelseinstituttets faglige veileder vedrørende malariaproylaks ble publisert på instituttets nettsider i januar 2009. Formålet med veilederen er å gi helsepersonell i Norge tilstrekkelig bakgrunnsinformasjon til at de kan gi god rådgiving til reisende som skal oppholde seg i områder hvor malaria er endemisk, og på den måten redusere risikoen for at reisende fra Norge pådrar seg malaria. Publikasjonen koster 150 kr og kan bestilles via <http://www.fhi.no> under "publikasjoner" eller per e-post publikasjon@fhi.no

EMNEINDEKS MSIS-RAPPORT 2009

ANTIBIOTIKARESISTENS

- NORM-data 3, 8

BROSJYRER, PUBLIKASJONER

- BCG-vaksine: rapport 4
- forebygging legionella 3
- malariaveileder (smittevern 19) 2, 24
- hepatitt B-vaksine: (rapport) 3
- utbruddshåndboka (smittevern 17) 3, 24

CAMPYLOBACTERIOSE

- i Norge 11

CREUTZFELDT-JAKOB SYKDOM

- diagnostikk 4

EHEC-INFEKSJONER

- HUS-tilfeller 5
- i Norge 7, 23
- oppdatering kontroll og oppfølging 22

GNORÉ

- i Norge 10

HEPATITT B

- Tyrkia er ikke lavendemisk land 1

HIV/AIDS

- hiv-situasjonen i Norge 5
- posteksponeeringsprofylakse (PEP) 14

INFLUENSA

- pandemi, influensa A (H1N1) 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
- sesongen 2008/2009 1, 2

KLAMYDIA

- i Norge 10

LEGIONELLOSE

- og utenlandsreiser 12
- veileder forbygging legionellose 3

LYME BORRELIOSE

- i Norge 13

MELDINGSSYSTEM FOR SMITTSOMME SYKDOMMER (MSIS)

- årsstatistikk 2008 10

MENINGOKOKKSYKDOM

- i Norge 17

METICILLINRESISTENTE S. AUREUS (MRSA)

- endring blåreseptforskrift 5

POLIOMYELIT

- vaksinevirus påvist, Oslo 13
- utrydding, en oppdatering 8

REISEMEDISIN

- gulfeber Brasil 1
- hepatitt B og Tyrkia 1
- legionella og utlandsreiser 12
- malariaveileder 2, 24

SALMONELLOSE

- i Norge 12

SKOGFLÅTTENCEFALITT

- i Norge 13

SMITTEVERN I HELSE-INSTITUSJONER

- infeksjoner etter kir.inngrep (NOIS-4) 14
- norovirusinfeksjoner 7
- prevalensundersøkelser 6, 17

SYFILIS

- i Norge 10

TUBERKULOSE

- BCG-vaksine: rapport 4
- forskriftsendringer 5
- nye meldingsskjemaer 22

UTBRUDD

- *E.coli* O157 7
- *E.coli* O103:H2 23
- pandemi, influensa A (H1N1) 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
- salomonella, kjøttdeig Sverige 1
- utbruddstemaområde på nettsider 7
- utbruddshåndboka (smittevern 17) 24
- varslete utbrudd i 2008 4

VAKSINASJON

- endring SYSVAK-forskrift 20
- forskrift nasjonalt vaks.program 20
- gulfeber, Brasil 1
- pandemi, influensa A (H1N1) 15, 19, 20, 21, 22, 23, 24
- sesonginfluensa 19
- MMR-vaksine til kvinner 1

ANNET

- barnehager og smittevern 2, 3
- forebygging flåttsykdommer 13
- pneumokokker og sinusitt 8

Smittevernet i 2009 har i stor grad vært preget av influensapandemien. Dette har bl.a. resultert i at MSIS-rapport i år har blitt publisert noe uregelmessig. Dette skyldes periodevis hardt arbeidspres, og at man har ønsket å gå ut med løpende, oppdatert informasjon om pandemien.

MSIS-rapport ønsker alle sine lesere et godt nytt år. Vi minner om at vi også i 2010 svært gjerne mottar innlegg fra engasjerte lesere om relevante tema innen smittevernet.